

4 විභවගවගො

3. 4. 1

භද්දකරනන සුතං

එවං මේ සුතං : එකං සමයං භගවා සාවතීයං විහරති ජේතවනෙ අනාඨවිකේකස්ස ආරාමේ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොසි 'භික්ඛවො'ති. 'භද්දකො'ති තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චසොසාසුං. භගවා එතදවොච :

භද්දකරනනස්ස වො භික්ඛවෙ, උද්දෙසඤ්ච විභවගඤ්ච දෙසියාමි. තං සුඤ්ඤං, ආරාමං මනසි කරොථ, භාසියාමිති.

එවං භනොති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චසොසාසුං. භගවා එතදවොච :

අතීතං නානාගමේයා නපපටිකඛේ අනාගතං,
යදතීතං පතීතං තං අපපතඤ්ච අනාගතං.

පච්චුප්පනඤ්ච ගො ධම්මං තප්ප්ප්ප් විපස්සති,
අසංකීරං අසඛිකුප්පං තං විද්ධා මනුබ්බගගෙ.

අජේඪ නිච්චං ආනප්පං කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
න හි නො සඛිතරං තෙන මහාසෙතෙන මච්චුතා.

එවං විහාරිං ආනාපිං අභොරනනමතජීතං,
තං වෙ භද්දකරනෙනාති සනොතා ආචික්ඛතෙ මුතීති.

කථඤ්ච භික්ඛවෙ, අතීතං අනාගමේති : එවංරූපො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් සමචානෙති. එවංවෙදනො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් සමචානෙති. එවංසඤ්ඤා අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් සමචානෙති. එවංසඛිතරො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් සමචානෙති. එවංවිඤ්ඤාණො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් සමචානෙති. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අතීතං අනාගමේති.

කථඤ්ච භික්ඛවෙ, අතීතං නානාගමේති : එවංරූපො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් න සමචානෙති. එවංවෙදනො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් න සමචානෙති. එවංසඤ්ඤා අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් න සමචානෙති. එවංසඛිතරො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් න සමචානෙති. එවංවිඤ්ඤාණො අභොසිං අතීතමඤ්චානනති තප්ප්ප්ප්ප් න සමචානෙති. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අතීතං නානාගමේති.

4 විභවගවගීය

3. 4. 1

හදෙදකරනය සූත්‍රය

මා විසින් මෙසේ අසනලද : එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම් අන්තර්විහාරයේ අරමිති වැඩවසනසේක. එහි දී භාග්‍යවත්තු ' මහණෙනි ' යි භික්ෂූන් අධ්‍යායනලදහ. ' පින්වතුන් වහන්සැ ' යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වූහ. භාග්‍යවත්තු තෙල හද්දෙකරත්ත සූත්‍රය වදළුසේක.

' මහණෙනි, (විදර්ශනානුයෝග සමන්වාගත හෙයින්) හදු වූ එක් රැස්කුණක් මාතෘකාව ද විස්තරවිභාගය ද දෙසමි. ඒ අසව, මොනොවට මෙනෙහි කරව, කියමි ' යි වදළුසේක.

" එසේ යැ වහන්ස ' යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වූහ. බුදුහු තෙල වදළුසේ :

' අතීත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෂ්ටිත් අනුගමනය නො කරන්නේ යැ. අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෂ්ටිත් නො පතන්නේ යැ. යම් භෙයකින් යමක් අතීත ද එය ප්‍රභිණ යැ. යමක් අනාගත ද එය නො පැමිණියේ යැ.

යමෙක් ප්‍රත්‍යක්ෂපත්ත වූ (යම් ධර්මයෙක් ඇද්ද) ඒ ධර්මය ඒ ඒ තැන්හි අතීතයාදී විසින් විදර්ශනා කෙරේ ද විද්වත් තෙමේ අසංභිත වූ අසංකොප්‍ය වූ ඒ විදර්ශනාව වඩන්නේ ය.

අද මැ ආකාපනවීයාභිය කර්තව්‍ය යි, සෙට මරණය කවරෙක් දතහෙන්නේ ද මහත් වූ (ගිනි වීඝ ආදී) සේනා ඇති මරහු සමග (මිත්‍රසන්ථවාදී) සංගරයෙක් නැත් නු !

මෙ බදු විහරණ ඇති ආකාපනවීයාභිය ඇති රැදෙවෙහි අනලස් වූ ඒ පුභුලා ' හද්දෙකරත්ත යැ ' යි බුද්ධ මුනි ප්‍රකාශ කෙරේ ' යයි.

මහණෙනි, කියෙයින් අතීත පඤ්චස්කන්ධය අනුගමනය නො කෙරෙයි යත් : ' අතීත කාලයෙහි මෙ බදු රු ඇතියෙමි වීම් ' යි ඒ අතීත රූපයෙහි තෘෂ්ණාව පිහිටුවයි. ' අතීත යෙහි මෙ බදු වේදනා ඇතියෙමි වීම් ' යි ඒ අතීත වේදනායෙහි තෘෂ්ණා එළවයි. " අතීත යෙහි මෙ බදු සංඥ ඇතියෙමි වීම් ' යි ඒ අතීත සංඥයෙහි තෘෂ්ණාව එළවයි. ' අතීත යෙහි මෙ බදු සංස්කාර ඇතියෙමි වීම් ' යි ඒ අතීත සංස්කාරයෙහි තෘෂ්ණාව එළවයි. ' අතීතයෙහි මෙබදු විඤන ඇතියෙමි වීම් ' යි ඒ අතීත විඤනායෙහි තෘෂ්ණාව එළවයි. මහණෙනි, මෙසෙයින් අතීත පඤ්චස්කන්ධය අනුගමනය කෙරෙයි.

මහණෙනි, කියෙයින් අතීත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෂ්ටි විසින් අනුගමනය නො කෙරෙයි යත් : ' අතීතයෙහි මෙ බදු වූ රු ඇති වීම් ' යි ඒ අතීත රූපයෙහි තෘෂ්ණාදෂ්ටි විසින් අනුගමනය නො කෙරෙයි. අතීතයෙහි මෙ බදු වේදනා ඇති වීම් ' යි එහි තෘෂ්ණාව නො එළවයි. ' අතීතයෙහි මෙ බදු සංඥ ඇති වීම් ' යි එහි තෘෂ්ණාව නො එළවයි. ' අතීතයෙහි මෙ බදු සංස්කාර ඇති වීම් ' යි එහි තෘෂ්ණාව නො එළවයි. ' අතීතයෙහි මෙ බදු විඤන ඇති වීම් ' යි එහි තෘෂ්ණාව නො එළවයි. මහණෙනි, මෙ සෙයින් අතීත පඤ්චස්කන්ධය අනුගමනය නො කෙරෙයි.

කථංඤ්ච භික්ඛවෙ, අනාගතං පටිකඛිති: එවංරූපො සියං අනාගතමධානනති තස් නන්දිං සමචානෙති. එවංවෙදනො සියං අනාගතමධානනති තස් නන්දිං සමචානෙති. එවංසකුඤ්ඤා සියං අනාගතමධානනති තස් නන්දිං සමචානෙති. එවංසකුඤ්ඤා සියං අනාගතමධානනති තස් නන්දිං සමචානෙති. එවංවිඤ්ඤාණො සියං අනාගතමධානනති තස් නන්දිං සමචානෙති. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අනාගතං පටිකඛිති.

කථංඤ්ච භික්ඛවෙ, අනාගතං නප්පටිකඛිති: එවංරූපො සියං අනාගතමධානනති තස් නන්දිං න සමචානෙති. එවංවෙදනො සියං -පෙ- එවංසකුඤ්ඤා සියං -පෙ-. එවංසකුඤ්ඤා සියං -පෙ-. එවං විඤ්ඤාණො සියං අනාගතමධානනති තස් නන්දිං න සමචානෙති. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අනාගතං නප්පටිකඛිති.

කථංඤ්ච භික්ඛවෙ, පච්චුප්පනෙතසු ධම්මෙසු සංගීරති: ඉධ භික්ඛවෙ අසුඤ්චා පුපුඤ්චනො අරියානං දද්ධාපි අරියධම්මස්ස අකොවිදෙ අරියධම්මෙ අවිනීනො සප්පරිසානං දද්ධාපි සප්පරිසධම්මස්ස අකොවිදෙ සප්පරිසධම්මෙ අවිනීනො රූපං අත්තනො සමනුපස්සති, රූපචන්තං වා අත්තානං, අත්තති වා රූපං, රූපස්මිං වා අත්තානං. වෙදනං අත්තනො සමනුපස්සති, වෙදනාචන්තං වා අත්තානං, අත්තති වා වෙදනං, වෙදනාය වා අත්තානං. සකුඤ්ඤං අත්තනො සමනුපස්සති, සකුඤ්ඤචන්තං වා අත්තානං, අත්තති වා සකුඤ්ඤං, සකුඤ්ඤය වා අත්තානං. සකුඤ්ඤං අත්තනො සමනුපස්සති, සකුඤ්ඤචන්තං වා අත්තානං, අත්තති වා සකුඤ්ඤං, සකුඤ්ඤය වා අත්තානං. සකුඤ්ඤං අත්තනො සමනුපස්සති, සකුඤ්ඤචන්තං වා අත්තානං, අත්තති වා සකුඤ්ඤං, සකුඤ්ඤය වා අත්තානං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, පච්චුප්පනෙතසු ධම්මෙසු සංගීරති.

කථංඤ්ච භික්ඛවෙ, පච්චුප්පනෙතසු ධම්මෙසු න සංගීරති: ඉධ භික්ඛවෙ සුඤ්චා අරියසාවකො අරියානං දද්ධාපි අරියධම්මස්ස කොවිදෙ අරියධම්මෙ සුඤ්චානො සප්පරිසානං දද්ධාපි සප්පරිසධම්මස්ස කොවිදෙ සප්පරිසධම්මෙ සුඤ්චානො න රූපං අත්තනො සමනුපස්සති. න රූපචන්තං වා අත්තානං, න අත්තති වා රූපං, න රූපස්මිං වා අත්තානං, න වෙදනං -පෙ- න සකුඤ්ඤං -පෙ-. න සකුඤ්ඤං -පෙ- න විඤ්ඤාණං අත්තනො සමනුපස්සති, න විඤ්ඤාණචන්තං වා අත්තානං න අත්තති වා විඤ්ඤාණං, න විඤ්ඤාණය වා අත්තානං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, පච්චුප්පනෙතසු ධම්මෙසු න සංගීරති.

අතීතං නාචාගමෙය්‍ය නප්පටිකඛිති අනාගතං,
යදතීතං පතීතං තං අප්පත්තඤ්ච අනාගතං.

පච්චුප්පනඤ්ච යො ධම්මං තස් තස් විපස්සති,
අසංගීරං අසකුඤ්ඤං තං විද්ධා මනුබ්බුහයෙ.

මහණෙනි, කියෙයිත් අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි විසින් ප්‍රාර්ථනා කෙරෙයි යත් : ' අනාගත කාලයෙහි මෙ බදු රු ඇති වෙමිව ' යි ඒ අනාගත රූපයෙහි තෘෂ්ණාව එළවයි. ' අනාගතයෙහි මෙ බදු වෙදනා ඇති වෙමිව ' යි එහි තෘෂ්ණාව එළවයි. ' අනාගතයෙහි මෙ බදු සංඤ ඇති වෙමිව ' යි එහි තෘෂ්ණාව එළවයි. ' අනාගතයෙහි මෙ බදු සංස්කාර ඇති වෙමිව ' යි එහි තෘෂ්ණාව එළවයි. ' අනාගතයෙහි මෙ බදු විඤන ඇති වෙමිව ' යි එහි තෘෂ්ණාව එළවයි. මහණෙනි, මෙසෙයිත් අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි විසින් ප්‍රාර්ථනා කෙරෙයි.

මහණෙනි, කියෙයිත් අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි විසින් ප්‍රාර්ථනා නො කෙරෙයි යත් : ' අනාගත කාලයෙහි මෙ බදු රු ඇති වෙමිව ' යි ඒ අනාගත රූපයෙහි තෘෂ්ණාව නො එළවයි. ' මෙ බදු වෙදනා ඇති වෙමිව ' යි . . . ' මෙ බදු සංඤ ඇති වෙමිව ' යි . . . ' මෙබදු සංස්කාර ඇති වෙමිව ' යි . . . ' අනාගතයෙහි මෙබදු විඤන ඇති වෙමිව ' යි ඒ අනාගත විඤනයෙහි තෘෂ්ණාව නො එළවයි. මහණෙනි, මෙසෙයිත් අනාගත පඤ්චස්කන්ධය ප්‍රාර්ථනා නො කෙරේ.

මහණෙනි, කියෙයිත් ප්‍රත්‍යක්ෂපන්ත ධර්මයන්හි (තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි විසින්) අදනා ලැබෙයි යත් : ' මහණෙනි, මෙ ලොවැ අග්‍රාතවත් පාර්ශ්වන ආයතීයන් නො දක්නේ ආයතී ධර්මයට අදක්ෂ වූයේ ආයතීධර්මයෙහි අවිනිත වූයේ සත්පුරුෂයන් නො දක්නේ සත්පුරුෂ ධර්මයට අදක්ෂ වූයේ සත්පුරුෂධර්මයෙහි අවිනිත වූයේ රූපය ආත්මහෙයින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි විසින් දකී. ආත්මය රූපවත් කොට හෝ දකී. ආත්මයෙහි රූපය ඇතැ ' යි හෝ දකී. රූපයෙහි ආත්මය ඇතැ ' යි හෝ දකී. වෙදනාව ආත්ම හෙයින් දකී. වෙදනාවත් ආත්මය හෝ ආත්මයෙහි වෙදනාව හෝ වෙදනායෙහි ආත්මය හෝ දකී. සංඤව ආත්ම හෙයින් තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි විසින් දකී. සංඤවත් ආත්මය හෝ ආත්මයෙහි සංඤව හෝ සංඤයෙහි ආත්මය හෝ දකී. සංස්කාරයන් ආත්ම හෙයින් දකී. සංස්කාර වත් ආත්මය හෝ ආත්මයෙහි සංස්කාරයන් හෝ සංස්කාරයන්හි ආත්මය හෝ දකී. විඤනය ආත්ම හෙයින් දකී, විඤනවත් ආත්මය හෝ ආත්මයෙහි විඤනය හෝ විඤන යෙහි ආත්මය හෝ දකී. මහණෙනි, මෙ සෙයිත් ප්‍රත්‍යක්ෂපන්තධර්මයන්හි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි විසින් අදනා ලැබෙයි.

මහණෙනි, කියෙයිත් ප්‍රත්‍යක්ෂපන්ත පඤ්චස්කන්ධධර්මයෙහි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි විසින් නො අදනා ලැබේ යැ යත් : මහණෙනි, මෙලොවැ බුද්ධාදී ආයතීයන් දක්නාසුලු ආයතී ධර්මයෙහි දක්ෂ වූ ආයතීධර්මයෙහි සුවිනිත වූ බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් දක්නාසුලු සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි කොවිද වූ සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි සුවිනිත වූ ග්‍රාතවත් ආයතීශ්‍රාවක තෙමේ රූපය ආත්මවශයෙන් නො දක්නේ යැ, ආත්මය රූපවත් කොට හෝ ආත්මයෙහි ලා රූපය හෝ රූපයෙහි ලා ආත්මය හෝ නො දක්නේ ය. වෙදනා ආත්මවශයෙන් නො දක්නේ යැ . . . සංඤ ආත්මවශයෙන් නො දක්නේ යැ . . . සංස්කාර ආත්මවශයෙන් නො දක්නේ යැ . . . විඤන ආත්මවශයෙන් නො දක්නේ යැ, ආත්මය විඤනවත් කොට හෝ ආත්මයෙහි ලා විඤනය හෝ විඤනයෙහි ලා ආත්මය හෝ නො දක්නේ යැ. මහණෙනි, මෙසෙයිත් ප්‍රත්‍යක්ෂපන්ත පඤ්චස්කන්ධධර්මයෙහි (විදර්ශනා ඇතියෙන්) තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින් නො අදනා ලැබේ.

අතීත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින් අනුගමනය නො කරන්නේ යැ, අනාගත පඤ්චස්කන්ධය තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින් නො පතන්නේ යැ, යම්හෙයෙකින් යමක් අතීත ද, එය ප්‍රභීණ යැ, යමක් අනාගත ද එය නො පැමිණියේ යැ, (එහෙයින් අනුගමන හා ප්‍රාර්ථනා නො කරන්නේ යයි සේ යි.)

යමක් ප්‍රත්‍යක්ෂපන්ත වූ (යම් පඤ්චස්කන්ධධර්මයක් ඇද්දැ) ඒ ධර්මය ඒ ඒ තත්හි අතීතයාදී විසින් විදර්ශනා කෙරේ ද, විද්වත් තෙමේ අසංභීර වූ අසංකොපා වූ ඒ විදර්ශනාව වඩන්නේ ය.

අපේච්ච කිච්චං ආතප්පං තො ජ්ඣාද්දා මරණං සුවේ,
නභි තො සඛ්භරං තෙන මහාසෙතෙන මච්චුනා.

එච්චං විහාරිං ආතාපිං අභොරතතමතඤ්චිතං,
තං චේ භද්දකරතොතාති සනොතා ආචීකඛතෙ චුනීති.

භද්දකරතනස්ස චෝ භික්ඛචේ, උද්දෙසඤ්ච විගමනඤ්ච දෙසීස්සා
මිති ඉති යං තං චුතතං ඉදමෙනං පච්චච චුතතනාති.

ඉදමචෝච භගවා. අතතමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිනං
අභිනඤ්චනාති.

භද්දකරතන සුභාං පඨමං.

අද ම අතාපන වියභිය කර්තව්‍ය යි, සෙට මරණය කවරෙක් දතහන්නේ ද, මහත් වූ ජේනා ඇති මරණු සමග සභිගරයෙක් නැත් හු !

මෙබඳු විහරණ ඇති අතාපන වියභි ඇති දවර් තන්ද්‍රා නැති ඒ පුභුලා එකාන්තයෙන් ' භද්දෙකරත්ත ' යයි බුද්ධ මුනි ප්‍රකාශ කෙරේ.

මහණෙනි, හදු වූ එකරාත්‍ර විහරණ ඇති තොපට උද්දෙසය හා විභාගය හා දෙසම් ' යි යමක් කියන ලද ද, මෙ බස් තෙල සඳහා කියන ලදී.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ භද්දෙකරත්ත සූත්‍රය වදළහ. සතුටු සිත් ඇති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ භාෂිතය සතුටින් පිළිගත්හ.

පළමුවැනි භද්දෙකරත්ත සූත්‍ර යි.

